

Ben Mezrich

Facebook

Rainbow

Rainbow® wordt uitgegeven door
Uitgeverij Maarten Muntinga bv, Amsterdam

www.rainbow.nl

Een uitgave in samenwerking met Uitgeverij Carrera, Amsterdam

www.uitgeverijcarrera.nl

Oorspronkelijke titel: *The Accidental Billionaires*

© 2009 Ben Mezrich

© 2010 Nederlandse uitgave Uitgeverij Carrera, Amsterdam

Vertaling: Eefje Bosch

Omslagontwerp: b'IJ Barbara

Druk: HooibergHaasbeek, Meppel

Uitgave in Rainbow mei 2012

Alle rechten voorbehouden

ISBN 978 90 417 0939 4 NUR 780

Voor Tonya

De droomvrouw van deze nerd.

INHOUD

	VOORWOORD ▶	9
1	OKTOBER 2003 ▶	11
2	HARVARD YARD ▶	20
3	OP DE CHARLES ▶	32
4	KANNIBALISTISCHE KIPPEN ▶	43
5	DE LAATSTE WEEK VAN OKTOBER 2003 ▶	51
6	LATER DIE AVOND ▶	61
7	EN TOEN... ▶	66
8	DE QUAD ▶	69
9	DE VERBINDING ▶	75
10	25 NOVEMBER 2003 ▶	82
11	CAMBRIDGE 1. ▶	88
12	14 JANUARI 2004 ▶	98
13	4 FEBRUARI 2004 ▶	105
14	9 FEBRUARI 2004 ▶	113
15	AMERICAN IDOL ▶	121
16	VERITAS ▶	138
17	MAART 2004 ▶	149
18	NEW YORK CITY ▶	161
19	TWEEDE SEMESTER ▶	170

20		MEI 2004	▶	180
21		SERENDIPITEIT	▶	186
22		CALIFORNIA DREAMING	▶	194
23		HENLEY OP DE THAMES	▶	208
24		28 JULI 2004	▶	215
25		SAN FRANCISCO	▶	221
26		OKTOBER 2004	▶	235
27		3 DECEMBER 2004	▶	243
28		3 APRIL 2005	▶	248
29		4 APRIL 2005	▶	253
30		WIE WIND ZAAIT...	▶	257
31		JUNI 2005	▶	262
32		DRIE MAANDEN LATER	▶	270
33		CEO	▶	275
34		MEI 2008	▶	278

EPILOOG – WAAR ZIJN ZE NU? ▶ 281

MET DANK AAN ▶ 285

LITERATUURLIJST ▶ 287

VOORWOORD

Facebook is een gedramatiseerd, verhalend verslag dat gebaseerd is op tientallen interviews, honderden bronnen en duizenden documentenpagina's, waaronder rapporten van verschillende rechtszaken.

Er is een aantal verschillende, en vaak aanvechtbare, meningen over sommige gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden. Het beschrijven van een episode aan de hand van de herinneringen van tientallen directe en indirecte bronnen kan vaak leiden tot tegenstrijdigheden. In dit boek heb ik de episodes naverteld, gebaseerd op de informatie die ik door middel van documenten en interviews aan het licht bracht, en vervolgens heb ik bekeken wat mij de meest nauwkeurige versie leek. Andere episodes beschrijven individuele observaties, zonder ze te onderschrijven.

Ik heb geprobeerd om de chronologie zo exact mogelijk te houden. In sommige gevallen heb ik details van de omgeving en omschrijvingen veranderd of verzonnen, en uitgesproken kenmerken van sommige mensen veranderd om hun privacy te waarborgen. Buiten het handjevol publieke figuren dat dit verhaal bevolkt, zijn de namen en beschrijvingen van personen veranderd.

Ik gebruik de techniek van de gereproduceerde dialoog. Ik heb deze dialogen gebaseerd op de herinneringen van de mensen die aan de belangrijkste gesprekken hebben deelgenomen. Sommige gesprekken die in dit boek staan, hebben over een langere periode verspreid op meerdere plekken plaatsgevonden. Die gesprekken en episodes heb ik gereproduceerd en gecomprimeerd. In plaats van ze over het hele boek uit te spreiden, plaats ik ze liever in een aannemelijke setting.

Ik richt mij in mijn dankwoord uitvoeriger tot mijn bronnen, maar het past hier om Will McMullen in het bijzonder te bedanken voor het feit dat hij me heeft voorgesteld aan Eduardo Saverin, zonder wie dit verhaal nooit geschreven had kunnen worden. Mark Zuckerberg is ondanks verscheidene pogingen niet ingegaan op mijn verzoek om met hem te spreken, wat zijn volste recht is.

Het had hem waarschijnlijk in die derde cocktail gezeten. Eduardo kon het niet meer precies zeggen, want de drie drankjes hadden elkaar in rap tempo opgevolgd. De lege plastic beker-tjes stonden als een harmonica achter hem op de vensterbank gestapeld, en nu kon hij niet meer precies zeggen wanneer de verandering was begonnen. Maar er was geen ontkennen meer aan, het bewijs droop van hem af. Dat warme blosje op zijn normaal zo bleke wangen; de relaxte, bijna elastische manier waarop hij tegen het raam geleund stond, in scherp contrast met zijn normaal ietwat strammige, beetje kromme postuur; en vooral die ontspannen glimlach op zijn gezicht, iets wat hij twee uur lang voor de spiegel had staan oefenen voordat hij die avond uit zijn studentenkamer was vertrokken. De alcohol had zonder twijfel zijn werk gedaan en Eduardo's paniek was verdwenen. In ieder geval was hij niet meer obsessief bezig met de vraag hoe hij hier in godsnaam zo snel mogelijk weg kon komen.

Het moest gezegd worden, de kamer waarin hij stond was behoorlijk intimiderend. De immense kroonluchter die van het

gewelfde kathedraalplafond omlaaghing; het hoogpolige roodfluwelen tapijt dat als bloed rechtstreeks uit de koninklijke mahoniehouten muren leek te vloeien; de kronkelende, gaffelvormige trap die omhoogkroop naar de legendarische, ultrageheime spelonken van de bovenste verdiepingen. Zelfs de ramen achter Eduardo's hoofd zagen er onheilspellend uit, van achteren verlicht door het geflikker van een woest vreugdevuur dat het grootste deel van de kleine binnenplaats in de as legde, terwijl rondkolkende vlammen aan het oude, gepokte glas likten.

Dit was een angstaanjagende plek, helemaal voor een studentje als Eduardo. Hij was niet arm opgegroeid, het grootste deel van zijn jeugd was hij heen en weer gevlogen tussen *upper middle class* gemeenschappen in Brazilië en Miami, tot hij zich had laten inschrijven op Harvard. Maar aan het oude geld waar deze kamer voor stond, was hij niet gewend. Zelfs dwars door de drank heen voelde Eduardo diep in zijn maag de onzekerheid rommelen. Hij was weer die eerstejaars die voor het eerst voet zette in Harvard Yard en zich afvroeg wat hij hier in godsnaam deed, hoe hij op zo'n plaats ooit op zijn plek zou kunnen zijn. *Hoe hij op deze plaats ooit op zijn plek zou kunnen zijn.*

Hij schoof langs de vensterbank, terwijl hij zorgvuldig de groep jonge mannen bekeek die de donkere kamer voor het grootste deel vulde. Een meute kon je het eigenlijk beter noemen, zoals ze zich stonden te verdringen om de twee speciaal voor deze avond in elkaar geflanste barretjes. De barretjes zelf waren een beetje knullig; wat houten tafels die weinig meer voorstelden dan een plaat. Ze stonden in schril contrast met hun statige omgeving, maar niemand die erop lette, want ze werden bemand door de enige meisjes in de ruimte: allemaal op elkaar lijkende, rijkelijk bedeelde blondines in zwarte, laag uitgesneden hemdjes die waren geronseld bij een van de plaatselijke meisjesuniversiteiten om de jonge mannen te bedienen.

De meute was in veel opzichten nog angstaanjagender dan het gebouw zelf. Eduardo kon het moeilijk zeggen, maar hij schatte dat het er zo'n tweehonderd waren, allemaal mannen, met dezelfde donkere jasjes en donkere broeken aan. Voor het grootste deel tweedejaars, veel verschillende rassen, maar toch hadden hun gezichten allemaal iets gemeenschappelijks: die glimlach die zo veel meer ontspannen leek dan die van Eduardo. Het zelfvertrouwen in die tweehonderd paar ogen liet zien dat deze jongens zich duidelijk nooit hadden hoeven bewijzen. *Ze waren op hun plek.* Voor de meesten van hen was dit feestje, deze plek, niet meer dan een formaliteit.

Eduardo ademde diep in en huiverde lichtjes van de bittere geur in de lucht. De as van het vuur buiten begon naar binnen te komen door de ramen, maar hij kwam nog niet van zijn plek aan de vensterbank, nog niet. Hij was er nog niet klaar voor.

In plaats daarvan focuste hij zich op het groepje jasjes dat het dichtst bij hem stond, vier jongens van gemiddeld postuur. Hij herkende ze niet van zijn colleges; twee van hen waren blond en ballerig om te zien, alsof ze zo van de trein uit Connecticut waren gestapt. De derde was Aziatisch en leek wat ouder, maar dat was moeilijk met zekerheid te zeggen. De vierde, een Afro-Amerikaan met een gladde grijns en perfect gekapt haar, was zonder twijfel een vierdejaars.

Eduardo voelde hoe zijn rug verkrampte en hij wierp een vluchtige blik op de das van de donkere jongen. De kleur van de stof zei hem genoeg. Dit was een vierdejaars, en Eduardo moest nu toeslaan.

Eduardo rechtte zijn schouders en duwde zichzelf van de vensterbank. Hij knikte naar de twee jongens uit Connecticut en de Aziaat, maar zijn aandacht bleef gericht op de oudere jongen, met zijn pikzwarte, opmerkelijk versierde das.

'Eduardo Saverin.' Eduardo stelde zichzelf voor, ondertussen

energiek de jongen zijn hand schuddend. 'Geweldig je te ontmoeten.'

De jongen antwoordde met zijn eigen naam, Darron nog wat, die Eduardo meteen ergens achter in zijn hoofd opsloeg. Zijn naam deed er niet echt toe, de das was alle informatie die hij nodig had. Het doel van deze hele avond lag besloten in die kleine witte vogeltjes die de stevige zwarte stof bespikkelden. Volgens de das was hij lid van de Phoenix-s κ; hij was een van de ongeveer twintig gastheren van de avond, die rondliepen tussen de tweehonderd tweedejaars.

'Saverin. Jij bent toch die van dat hedgefonds?'

Eduardo kreeg een kleur, maar vanbinnen juichte hij dat het Phoenixlid zijn naam had herkend. Het was lichtelijk overdreven, hij had helemaal geen hedgefonds, hij had gewoon wat geld verdiend toen hij in de zomervakantie van zijn tweede jaar samen met zijn broer wat had lopen beleggen, maar hij achtte het niet nodig hem te corrigeren. Als de Phoenixleden het over hem hadden, als ze op wat voor manier dan ook onder de indruk waren, wie weet maakte hij dan wel een kans.

Hij werd een beetje duizelig van het idee, zijn hart begon sneller te kloppen terwijl hij zijn best deed om precies genoeg bullshit te verkopen om de interesse van de vierdejaars vast te houden. Dit moment zou bepalender zijn voor zijn toekomst dan welk eerste- of tweedejaarstentamen dan ook. Eduardo wist wat toegang tot de Phoenix betekende voor zijn sociale status in de laatste twee jaar van zijn studie, maar ook voor zijn toekomst, welke kant die ook op zou gaan.

Net als de geheime Yalegenootschappen die de afgelopen jaren zo vaak in het nieuws waren gekomen, vormden de Final Clubs de publiek geheime ziel van het campusleven op Harvard; ondergebracht in eeuwenoude villa's verspreid over Cambridge hadden de acht clubs, die exclusief mannelijk wa-

ren, generaties van wereldleiders, financiële topmannen en vermogende effectenmakelaars voortgebracht. Bijna net zo belangrijk was het feit dat het lidmaatschap van een van deze clubs je een kant-en-klare identiteit verschafte. Iedere club had zijn eigen persoonlijkheid, van de ultra-exclusieve Porcellian, de oudste club op de campus onder wiens leden namen als Roosevelt en Rockefeller te vinden waren, tot aan de ballerige Fly Club die twee presidenten en een handjevol miljardairs had geproduceerd. Iedere club had zijn eigen onmiskenbare en direct kenmerkende macht. De Phoenix bijvoorbeeld, was niet de meest prestigieuze van allemaal maar op sociaal gebied de absolute koning. Het plechtstatige gebouw aan 323 Mt. Auburn Street was een populaire bestemming op vrijdag- en zaterdagavond en als je lid was van de Phoenix was je niet alleen onderdeel van een eeuwenoud netwerk, maar kwam je in de weekends op de beste feesten van de campus, met de mooiste meisjes, vers geplukt van alle universiteiten uit het 02138 postcodegebied.

‘Dat hedgefonds is gewoon een hobby hoor,’ vertrouwde hij de jongen bescheiden toe, terwijl de groep jaszjes aan zijn lippen hing. ‘We houden ons voornamelijk bezig met olie. Ik heb altijd een obsessie voor het weer gehad en ik heb een paar keer een goede orkaanvoorspelling gedaan die de rest van de markt niet was opgevallen.’

Eduardo wist dat hij moest uitkijken, het verhaal over hoe hij de oliemarkt te slim af was geweest moest niet al te nerdy worden; hij wist dat het Phoenixlid meer wilde weten over de driehonderdduizend dollar die Eduardo had verdiend met zijn oliehandel en niet over zijn suffe obsessie met meteorologie die de transacties mogelijk had gemaakt. Maar Eduardo wilde ook indruk maken; het feit dat Darron zijn ‘hedgefonds’ had benoemd, bevestigde hem in zijn vermoeden dat zijn reputa-

tie van aankomend zakenman de enige reden was dat hij überhaupt voor dit feest was uitgenodigd.

Ach, het was ook niet alsof hij nou zo veel meer te bieden had. Hij was geen atleet, kwam niet uit een oud geslacht van erfgenamen en sociaal gezien was hij al helemaal geen ster. Hij was klungelig, zijn armen waren in verhouding net iets te lang en de enige manier waarop hij echt kon ontspannen was door te drinken. Maar toch, hij stond er, in die kamer. Weliswaar een jaar te laat, de meeste mensen werden *gepunched* in de herfst van hun tweede jaar, niet in hun derde zoals Eduardo nu, maar hij stond er toch maar.

Het hele inwijdingsproces had hem nogal verrast. Nog maar twee avonden ervoor had Eduardo aan zijn bureau in zijn studentenkamer zitten werken aan een werkstuk van twintig pagina's over een of andere bizarre stam in het regenwoud van de Amazone, toen er plotseling een uitnodiging onder zijn deur door werd geschoven. Het was niet het gouden sprookjesticket, van de tweehonderd tweedejaars die werden uitgenodigd voor het eerste punchfeest zouden er maar een stuk of twintig als nieuwe leden van de Phoenix terugkomen, maar het moment was net zo opwindend voor Eduardo geweest als toen hij de brief van Harvard had opengemaakt waarin stond dat hij was toegelaten. Vanaf het moment dat hij op Harvard zat, had hij gehoopt op een kans om bij een van deze clubs te mogen horen en nu, eindelijk, was het zover.

Nu kwam het alleen nog maar op hem aan, en natuurlijk op de jongens met de zwarte, met vogeltjes bezaaide dassen. Alle vier de punchevenementen, zoals de meet-and-greetcocktailparty van vanavond, waren een soort massasollicitatiegesprek. Nadat Eduardo en de rest van de genodigden terug naar hun over de campus verspreide studentenkamers waren gestuurd, zouden de Phoenixleden samenkomen in een van de geheime

kamers boven en zich gaan beraden op hun lot. Na elk evenement werd een steeds kleiner percentage van de punches opnieuw uitgenodigd en langzaam maar zeker zouden de tweehonderd man worden uitgedund tot twintig.

Als Eduardo het zou redden zou zijn leven veranderen. En als hij daarvoor een beetje creatief moest 'uitweiden' over een zomer doorgebracht met het analyseren van barometrische veranderingen en het voorspellen van hoe deze veranderingen de oliedistributiepatronen zouden beïnvloeden, dan voelde hij zich heus niet te goed voor een beetje toegepaste creativiteit.

'Eigenlijk gaat het gewoon om de vraag hoe je drieduizend kunt omzetten naar drie miljoen.' Eduardo grijnsde. 'Maar dat is de hele lol van die hedgefondsen. Je kunt lekker creatief bezig zijn.'

Hij ging er nu helemaal voor en slaagde erin de hele groep jasjes in zijn bullshitverhaal mee te trekken. Hij had zijn bullshitvaardigheden als eerste- en tweedejaars op talrijke prepunchfeestjes kunnen perfectioneren; nu was het de kunst om er niet aan te denken dat dit geen oefening meer was, dat het nu echt was. In gedachten probeerde hij te doen alsof hij weer op zo'n minder belangrijk feestje was, toen hij nog niet beoordeeld werd, toen hij nog niet probeerde om op een of andere belangrijke lijst terecht te komen. Hij kon zich er een herinneren waar het hem bijzonder goed af was gegaan; het was een feestje met een Caraïbisch thema, met plastic palmbomen en zand op de vloer. Hij beeldde zich in dat hij daar weer stond, hij dacht aan de details van de aankleding die heel wat minder indrukwekkend waren en aan hoe simpel en ontspannen het gesprek op gang was gekomen. Hij merkte dat hij meteen meer ontspande, waardoor hij helemaal in zijn eigen verhaal kon opgaan, in het geluid van zijn eigen stem.

Hij stond weer op dat Caraïbische feestje, ieder detail kwam

weer terug. De dreunende reggae, het beukende geluid van de drums. Hij dacht aan de punch met rum, aan de meisjes in gebloemde bikini's.

Hij zag zelfs de jongen met de bos krullen weer voor zich die de hele avond in een hoek van de kamer had gestaan, nog geen drie meter van waar hij nu stond, zijn vorderingen gadeslaand. Hij stond moed te verzamelen om zijn voorbeeld te volgen en een van de oudere Phoenixjongens aan te spreken voordat het te laat was. Maar de jongen was nooit uit de hoek vandaan gekomen; sterker nog, zijn verlegenheid was zo voelbaar geweest dat het als een krachtveld om hem heen had gehangen, dat ervoor zorgde dat een deel van de ruimte om hem heen leeg werd gehouden, een soort omgekeerd magnetisme dat iedereen in de buurt van hem wegduwde.

Eduardo had toen wel even met hem meegeleefd, omdat hij de jongen met de krullen had herkend, en omdat er geen enkele kans was dat zo'n jongen ooit de Phoenix zou binnenkomen. Zo'n jongen zou niet eens moeten proberen om aan een punch van een van de Final Clubs deel te nemen, Joost mocht weten wat hij überhaupt deed op zo'n prepunchfeestje. Harvard had genoeg passende, leuke opvangplekjes voor dat soort jongens: computerzalen, schakclubs, tientallen alternatieve organisaties en hobby's die aansloten bij iedere denkbare vorm van een sociale handicap. Eén blik op de jongen en Eduardo wist meteen dat deze jongen werkelijk geen idee had van de netwerkvaardigheden die je moest bezitten om in een club als de Phoenix binnengelaten te worden. Maar toen, net als nu, had Eduardo het te druk met het najagen van zijn droom om zich lang druk te maken over die verlegen jongen in de hoek.

Natuurlijk had hij op geen enkele manier kunnen weten, toen of nu, dat de jongen met de krullen op een dag het hele concept van sociaal netwerken op zijn kop zou zetten. Dat op een dag

die jongen met de krullen, die zich zo moeizaam door het pre-punchfeestje aan het slaan was, Eduardo's leven meer zou veranderen dan enige Final Club ooit zou kunnen.

2 | HARVARD YARD

Het was tien over een 's nachts en de versieringen waren finaal de mist in gegaan. Niet alleen hingen de blauwwitte strikken van crêpepapier aan de muur nu naar beneden – eentje hing zo laag dat de tafzijden krullen de enorme punchbowl die eronder stond dreigden te bedelven – maar nu begonnen de kleurige posters die de meeste open plekken tussen het crêpepapier opvulden ook los te laten en in verontrustend snel tempo op de grond te vallen. Op sommige plekken was het beige tapijt bijna helemaal verdwenen onder stapels glanzende, uitgeprinte bladzijden.

Bij nader inzien was deze versiercatastrofe ook wel logisch; het was duidelijk te zien dat de gekleurde posters en crêpepapieren strikken slechts met plakbandjes waren opgehangen en er hing een glinsterende condens die die plakbandjes langzaam losmaakte. De warmte van de op volle toeren draaiende radiatoren maakte op deze manier een puinhoop van de snel in elkaar geflanste omgeving.

De ruimte moest uiteraard verwarmd worden, het was tenslotte New England in oktober. Het spandoek dat aan het pla-

fond boven de afstervende posters hing, straalde een en al warmte uit: ALPHA EPSILON PI MEET-AND-GREET 2003, maar een spandoek kon onmogelijk op tegen het ijs dat de enorme ramen in de achterste muur van de donkere collegezaal bedekte. Alles bij elkaar genomen had het versiercomité het beste gemaakt van de zaal, in het dagelijks leven de plek voor honderden filosofie- en geschiedeniscolleges en gehuisvest op de vijfde verdieping van een verouderd gebouw in Harvard Yard. Ze hadden de rijen versleten houten stoelen en vervallen lessenaars weggesjouwd, geprobeerd om de saaie, afgebladderde muren op te leuken en het spandoek opgehangen dat het grootste deel van de lelijke, veel te grote, fluorescerende plafondverlichting afdekte. Als klap op de vuurpijl stonden er twee op een iPod aangesloten, enorme en duur ogende speakers op het kleine podium voor in de zaal, waar anders altijd de kathedier van de docent stond.

Het was tien over een 's nachts en de iPod draaide op volle toeren, met een mix van pop en ouderwetse folk-rock, het resultaat van óf de selectie van een schizofreen óf het slecht door-dachte compromis van een ruziënde commissie. Toch was de muziek lang niet slecht en degene die over het entertainment ging had een goede zet gedaan met de speakers. Op een van de feestjes uit voorgaande jaren had ergens in een hoek van het lokaal een kleuren-tv gestaan, aangesloten op een dvd-speler die de Niagara Falls oneindig afspeelde. Het maakte niks uit dat de Niagara Falls in de verste verte niets met Alpha Epsilon Pi of Harvard te maken hadden; het geluid van stromend water leek destijds wel toepasselijk voor een feestje, en het was lekker goedkoop.

Het speakersysteem was een verbetering, net als de loslatende posters. Maar het feestje was niet beter dan gemiddeld.

Eduardo stond onder het spandoek, met een dunne lange